

INDISKA BERÄTTELSE DEL 8

MANGOTRÄDET

av Lena Gramstrup Olofgörs

intervju och berättelse

Medverkande:

Arvind Chander

Pallavi Chander

Uppläsning av Cecilia Frode

PALLAVI

Hej Jag heter Pallavi Chander, jag är storsyster till Arvind.

ARVIND

Hej jag heter Arvind Ranjan Chander, jag är lillebror till min syster Pallavi.

PALLAVI

En av våra högtider vi firar är Raksha Bandhan.

LENA

Det här är hemma hos Pallavi och Arvind. Vi sitter i Arvinds rum hemma i deras hus i Upplands Väsby, norr om Stockholm. Deras föräldrar kommer från norra Indien och där firas en syskondag - Raksha Bandhan. Den traditionen fortsätter Pallavi och Arvind med. Som hinduer är de vana vid att också fira andra högtidsdagar än de vi har här i Sverige. Just den här högtiden är stillsam och lugn med tid för eftertanke. Pallavi tar Arvinds arm och visar hur de gör och berättar vad som händer denna dag.

PALLAVI

Jag tar det här bandet från tallriken. Sen, jag tar runt hans arm och knyter det.

ARVIND

Så kollar man på varandra och medan man gör det tänker man på sin kärlek med syskon.

PALLAVI

Syskonkärlek.

ARVIND

Ja.

PALLAVI

Man har en tallrik, och i där har man banden och kanske lite ris och sånt, det är som en skyddsgrej. Sen har man lite sötgrejer på, man kan säga som indiskt godis i tallriken. Jag matar honom, han äter inte själv, utan jag matar honom. Sen han matar samma, mig samma, han tar inte en ny. Eller det gör inget om han tar någon ny. Sen kramas man och tar kort å sånt.

ARVIND

Det finns en slags färg som man ska göra. Man tar det från tallriken och så sätter man på det på pannan, lite här vid ögonbrynen. Och när man har gjort det är det själva, ett riktigt löfte.

PALLAVI

Det är ett löfte om hur han ska skydda mig, eller han ska skydda systemen, för alltid. Och att brodern ger som en present till systemen. Kanske pengar.

LENA

Vad är det brodern ska skydda systemen ifrån?

ARVIND

Från alla faror. Och om något händer henne så måste jag kolla vad som har hänt. Och om hon ramlar så måste jag ta hand om henne.

LENA

Gör du något för din bror?

PALLAVI

Det är självklart systemen hjälper brodern också. Jag har ju också ett ansvar för min bror.

ARVIND

Vi båda knyter varandras band. Jag knyter hennes och hon knyter mitt.

PALLAVI

Det som han knyter på mig, egentligen ska man inte göra det på systemen men jag brukar tycka det är fint så jag låter honom göra det.

LENA

Ja, Arvind brukar också knyta ett band på sin syster Pallavis handled. Även om det inte riktigt följer den gamla traditionen så går det bra att göra det som passar bäst för en själv. Familjen kan också vara mycket större än de närmsta syskonen.

ARVIND

Till exempel om jag har en kusin i ett annat land. Det är som en syster för mig. Då måste de skicka armbandet till mig.

PALLAVI

Vi brukar tänka att kusiner är som syskon. Men till exempel, jag brukar skicka sådant här band mina killkusiner i Indien, då skickar jag.

LENA

När det är fullmåne i månaden sagan i augusti, i år är det den 13 augusti, då är det dags att fira Raksha Bandhan. Högtiden har lite olika namn i olika delar av Indien, och kan infalla på olika dagar. Men det gemensamma är att man visar kärlek till sina syskon. Den röda tråden som Arvind får av sin syster har han på höger handled och den ska skydda honom från allt ont.

PALLAVI

Som en påminnelse. Man kan tänka så att det här är min uppgift och jag ska... inte slutföra den, för det håller man på med hela livet, men det är självklart att jag har ju också ett ansvar för min bror. Om det händer något ska han alltid vara där för en, att man inte känner sig ensam och man inte känner att nu behöver jag hjälp.. att man alltid tänker att han är där för mig.

LENA

Hur känns det?

PALLAVI

Det känns faktiskt bra att ha en sån som är för en hela tiden. Oavsett om man gifter sig, eller är i ett annat land eller vad som händer är det fortfarande samma.

LENA

Hur tänker du när du tänker på det här.

ARVIND

Jag ska inte bara på att nu måste jag ta hand om henne bara så där. Jag måste tänka med känsla. Att nu ska jag ta hand om henne, och jag ska inte bara ta hand om henne jag ska göra henne glad och hon ska vara glad hela sitt liv.

LENA

Men ibland är ni arga på varandra gissar jag?

ARVIND

Ja, ibland lite bråk. Men man har fortfarande känslan om kärlek.

PALLAVI

Man tänker på det här att man har ett löfte och sånt. Men ja, det är så det går till. Att man finns där för varandra, att man inte tänker att det är bråk hela tiden utan den dagen brukar man ofta tänka: vi finns för varandra och vi hjälper varandra och det går bra i framtiden och sånt.

LENA

Det handlar om att ta hand om varandra och se vad den andra behöver. Det finns olika folksagor om syskonkärlek som berättas i Indien. En av dessa berättelser heter Mangoträdet.

CECILIA FRODE /uppläsning/

I en liten by på landet bodde en ung man med sin hustru och syster. De tre bodde tillsammans i ett litet hus med en liten trädgård där det växte ett litet mangoträd. Men allt var inte frid och fröjd i det lilla huset. Hustrun var eländigt trött på mannens syster som hon tyckte var lat.

Hon försökte prata med sin man.

"Jag är så trött på din syster! Jag går upp tidigt på morgonen för att hämta vatten från källan, jag tänder i spisen, lagar frukost, dukar av, diskar..."

"Ja ja", svarade mannen. "Jag har hört allt det där förut. Jag orkar inte höra hur du klagar på min syster."

Varje gång hon försökte prata med sin man var det som om han inte ville lyssna.

"Säg mig vad gör hon? Din syster gör ingenting! Hon går omkring i vår trädgård och vattnar mangoträdet. Talar med det! Plockar bort döda blad och gödslar det. Det är som att det är hennes träd."

"Det är faktiskt inte allt hon gör" svarade mannen.

"Hon pratar med mig också."

"Pratar med dig? Jo jag tackar!"

"Vi spelar schack också..."

"Bara för att du beundrar henne så mycket ser du inte hennes brister. Du får säga till henne att låta bli det där mangoträdet. Det klarar sig själv. Jag däremot behöver hennes hjälp!"

"Jo ja. Jag ska säga till henne att hjälpa dig."

Systemern fortsatte att vårda det lilla mangoträdet i trädgården och sitta och prata med sin bror. Hans hustru blev argare och argare.

Nu kom det sig till slut att hon fick nog.

"Din syster är giftasvuxen. Det är dags för henne att hitta en man och flytta ifrån oss. Då kanske hon lär sig att ta ansvar."

Mannen kunde inte säga emot sin hustru. För det stämde att hans syster hade blivit så gammal att det var dags för henne att gifta sig. Han visste att han skulle komma att sakna henne för han trivdes bra med att ha henne boende i deras hus.

Systemern gifte sig och flyttade ifrån det lilla huset där hon bott med sin bror och hans fru. Innan hon lämnade huset bad hon sin brors hustru att inte glömma bort mangoträdet i trädgården.

"Jag kommer att sakna mitt mangoträd. Snälla snälla jag ber dig att se till trädet. Vattna det ordentligt, se efter det och rensa bort ogräset."

Hustrun svarade sin mans syster att hon skulle se efter trädet.

Men så fort systemern rest iväg struntade hustrun i trädet. Hon var rasande på mannens syster och skrek till sin man:

”Din syster hon bryr sig inte ett dugg om oss! Hon sa inte ett ord att hon kommer att sakna oss. Hon kommer att sakna mangoträdet! Hördu det!? Hon tänker bara på sig själv! Sakna sitt mangoträd... Jo jag tackar.”

Hustrun å sin sida brydde sig inte ett dugg om mangoträdet. Hon var lika arg på trädet som på sin mans syster. Nu kunde hon slippa båda två.

När mangoträdet inte fick vare sig vatten, gödsel eller kärlek började det sakta att torka och tappa sina första blad. Samtidigt blev mannen, som tidigare varit frisk och stark, allt svagare och magrare.

En dag kom ett brev från systemern. Mannen var nu så trött att han inte orkade gå upp ur sängen, därför läste hustrun brevet. Systemern frågade i brevet om trädet växte. Hustrun blev rasande när hon fick frågan om trädet och tänkte minsann inte svara på det.

Hustrun skrev: Trädet mår bra men din bror är sjuk. Då kom genast ett brev tillbaka: Är du säker på att trädet mår bra?

Vid det här laget var trädet visset och endast ett gult blad kvar och broder var så sjuk att läkarna inte trodde att han skulle överleva.

Hustrun som var upprörd över att hans mans syster envisades att fråga om trädet svarade att trädet är grönt men din brors liv går inte längre att rädda. Redan dagen efter kom systemern resande till sin brors hus. Hon gick direkt till trädgården och det lilla mangoträdet. När hon såg det vissnande trädet gav hon det friskt vatten, rensade bort ogräset och la dit ny

jord. Om dagarna tog systemern hand om trädet och långsamt började trädet att grönska igen. Samtidigt som trädet återfick sina blad fick hennes bror sina krafter tillbaka. När trädet var fullt med gröna blad var färgen på broderns kinder åter. När trädet var friskt igen var också brodern frisk. Hustrun såg vad som hände och förundrades. Mannens syster förklarade.

”Det var inte trädet jag älskade utan min bror. Det var inte trädets hälsa jag månade om utan min brors hälsa. Min bror och mangoträdet delar samma själ och min plikt var att se efter dem båda.”

Så slutar berättelsen om brodern och systemern som tyckte så mycket om varandra.